

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-556732-IV/07/ZA

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00

Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 30/04/2008r.

Pan
Cezary Grabarczyk
Minister
Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi osób zaniepokojonych brakiem przepisów prawnych określających minimalne odległości pomiędzy budynkami mieszkalnymi, a zbiornikami do magazynowania paliw płynnych na użytek własny posiadanymi przez przedsiębiorców i osoby fizyczne.

Rzecznik wskazuje, iż w nadsyłanych do niego skargach podnoszono problem magazynowania oleju napędowego na własne potrzeby przez rolników indywidualnych oraz niektóre grupy przedsiębiorców zajmujące się działalnością spedycyjną lub transportową. Skarżący zaniepokojeni są brakiem regulacji prawnych określających dopuszczalność lokalizacji takich zbiorników w pobliżu budynków mieszkalnych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t. jedn. Dz. U. z 2006 r., nr 156, poz. 1118, z późn. zm.) obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając w szczególności spełnienie wymagań podstawowych dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa pożarowego. W art. 7 ust. 1 tej ustawy wskazano, iż do przepisów techniczno-budowlanych zalicza się warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie, uwzględniające wymagania, o których mowa w art. 5 oraz warunki techniczne użytkowania obiektów budowlanych. Wydane na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. nr 243, poz. 2063) reguluje w §17 i §98-99 minimalne odległości baz paliw płynnych oraz stacji paliw i stacji

kontenerowych od budynków. Jednakże zgodnie z § 3 przepisy tego rozporządzenia stosuje się przy budowie obiektów budowlanych przeznaczonych do magazynowania, przeładunku i dystrybucji ropy naftowej oraz produktów naftowych, co powoduje, że nie stosuje się ich do zbiorników na paliwa użytkowane na własne potrzeby przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa, które nie prowadzą dystrybucji ropy naftowej i produktów naftowych. Także rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. nr 75, poz. 690 z późn. zm.) nie określa minimalnych odległości takich zbiorników od budynków mieszkalnych, chociaż w § 273 ust. 3 i 6 przewidziano takie minimalne odległości dla zbiorników z olejem opałowym.

W ocenie Rzecznika brak takich przepisów techniczno-budowlanych wprowadza arbitralność i niepewność w zakresie spełnienia podstawowych wymogów dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa pożarowego, o których mowa w art. 5 ustawy Prawo budowlane. Niewątpliwie podstawowym powodem wprowadzenia do rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. norm regulujących minimalne odległości stacji i baz paliw od budynków była ochrona budynków, w tym szczególnie mieszkalnych, przed umieszczaniem w ich bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników zawierających substancje łatwopalne i grożące wybuchem. Ten sam powód przemawia za wprowadzeniem analogicznych norm dla zbiorników paliw płynnych posiadanych przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa, które nie prowadzą dystrybucji ropy naftowej i produktów naftowych. Jednakże Ministerstwo Gospodarki w załączonym piśmie wyraziło pogląd, iż nie jest możliwe wprowadzenie do istniejącego rozporządzenia zapisów określających warunki techniczne sytuowania wyżej wskazanych zbiorników, gdyż rozporządzenie obejmuje swoim zakresem jedynie obiekty budowlane przeznaczone do dystrybucji ropy naftowej i jej produktów. W związku z powyższym nie może ono regulować warunków technicznych obiektów, które nie służą do dystrybucji ropy naftowej.

Ministerstwo Gospodarki wskazało również, iż warunki lokalizacji takich zbiorników mogą być określane poprzez odpowiednie stosowanie wymagań lokalizacyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w ramach wiedzy technicznej, zgodnie z której zasadami należy projektować i budować obiekt budowlany. Trzeba jednak dostrzegać, iż zasady wiedzy technicznej nie mają określonych wytycznych, a wynikają z dobrej praktyki budowlanej i wcześniejszych doświadczeń uczestników procesów budowlanych i producentów wyrobów budowlanych. Jak wskazuje się w piśmiennictwie przy ocenie, czy zachowane zostały standardy wyznaczone przez zasady wiedzy technicznej, decydujące znaczenie powinna mieć opinia biegłych. Ustalenia, czy dany obiekt jest z nimi zgodny, mają zaś charakter uznaniowy (zob. Cieślik Ziemowit, Szuster Sergiusz, komentarz do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U.00.106.1126) w: LEX Omega 2003, teza 1 in fine). Uznaniowość stosowania wiedzy technicznej rodzi więc obawy, iż przy projektowaniu obiektów budowlanych nie będą odpowiednio stosowane minimalne odległości baz paliw płynnych oraz stacji paliw i stacji kontenerowych od budynków określone w §17 i §98-99 powyższego rozporządzenia.

W ocenie Rzecznika dopuszczalne przez obowiązujące obecnie przepisy prawne lokowanie zbiorników z paliwami płynnymi przy budynkach mieszkalnych stwarza stan potencjalnego zagrożenia wybuchem lub pożarem dla mieszkańców tych budynków. Stosowanie wiedzy technicznej w celu niedopuszczenia do powstania stanu takiego zagrożenia nie spełnia, w ocenie Rzecznika, proklamowanej w art. 5 Konstytucji RP zasady zagwarantowania bezpieczeństwa obywateli przez Rzeczpospolitą Polską. Z tej zasady wynika wymóg stanowienia takich przepisów prawnych, które nie dopuszczają do legalnego istnienia stanów stwarzających poważne zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego. Według Rzecznika wymóg ten mógłby zostać spełniony poprzez wprowadzenie minimalnych dopuszczalnych odległości sytuowania przedmiotowych zbiorników z paliwami płynnymi od budynków mieszkalnych do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. W rozporządzeniu tym są już określone w § 273 ust. 3 i 6 takie odległości w stosunku do zbiorników z olejem opałowym oraz w §273 ust. 2 w stosunku do zbiorników z gazem płynnym, z tym, iż w ostatnim przypadku określenie to odbywa się poprzez odesłanie do norm zawartych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie.

Wobec powyższego Rzecznik Praw Obywatelskich na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.) uprzejmie wnosi o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do prawnego określenia minimalnych odległości zbiorników do magazynowania paliw płynnych na użytek własny przez przedsiębiorców i osoby fizyczne od budynków mieszkalnych.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich